

יצחק עוד יחזור'

יהודי השייך לקב"ה משול לנחלה שתמיד חוזרת לבעליה. מובטח שבכל מצב הוא ישוב לחיקו של העם היהודי.

ההשקעה שווה?

פעמים רבות יוצא לי לשוחח עם הורים ממורמרים שגידלו את הילדים שלהם ושלחו אותם להיברו סקול, ולאחרי הבר-מצוה הם נוטשים הכול ולא מעוניינים בשום ענין יהודי, ההורים מפחדים שהם איבדו את ילדם לתמיד.

יתרה מזו: ההורים תוהים האם כל ההשקעה בילד והחינוך היהודי שהם העניקו לו היה לשווא? מדוע מגיל 15 ואילך הם לא מעוניינים לשמוע על כלום?

ברצוני לחלוק אתכם סיפור שעשוי לשנות את דעתכם על העניין.

זה היה בשנות החמישים. באגאדיר שבמרוקו גדל ילד בן 14 ושמו יהודה אלחרר, בן למשפחה יהודית שלמד בבית ספר פרטי ולא יהודי ברמה גבוהה. יום אחד ניגש אליו תלמיד בן 17 מהכיתה הגבוהה ושמו יצחק אוחיון, בחור נאה וגבוה ממשפחה אמידה ודובר צרפתית רהוטה.

יצחק סיפר ליהודה הצעיר שמתארגנת לה קבוצה של נערים יהודיים שלומדים ביחד יהדות והוא מזמין אותו להצטרף אל החבורה היהודית. יהודה אלחרר נענה להזמנה והתחיל להשתתף בשיעורים. המורה היה הרב עזריאל חייקין שליט"א, שהיה אז שליחו של הרבי באגאדיר שבמרוקו. יצחק אוחיון מהכיתה הגבוהה היה מנהיג הקבוצה המדוברת והוא היה מארגן להם התוועדויות וכו', ומעודד את הנערים להתקרב יותר ליהדות.

שנים ספורות לאחר מכן משפחת אלחרר עלתה לארץ ישראל. כאשר

יהודה אלחרר נפרד ממדריכו הבוגר יצחק אוחיון, ביקש ממנו המדריך להמשיך את הקשר גם אחרי עלייתם ארצה, ואכן הם המשיכו בקשר מכתבים רציף. ליהודה היו הרבה קשיי התאקלמות בישראל, הוא חיפש ישיבה מתאימה וכו', והמדריך יצחק היה כותב לו מכתבים גדושים בדברי עידוד וחיזוק, יהודה מצדו חיבב את המכתבים שקיבל מידידו הבוגר ושמר אותם. כך חלפו כמה שנים.

בשנת 1960 התחוללה באגאדיר רעידת אדמה עזה (11 בסולם ריכטר) אלפי אנשים מצאו את מותם ובתוכם יהודים רבים. גם הישיבה החב"דית בעיר נחרבה, רוב התלמידים ואנשי הצוות נקברו תחת ההריסות (המעניין הוא שהרב חייקין גורש ממרוקו כמה חודשים קודם לכן מפני שהוא נחשד כמרגל ציוני וכך ניצל בנס).

מארץ ישראל יהודה שלח מכתב ליצחק ידידו על מנת לשמוע ממנו מה קורה, אולם כל תשובה לא הגיעה² יהודה התחיל לחשוש שמא הוא נהרג ברעידת האדמה. בינתיים עלה לארץ ישראל דודו של יהודה שניצל מהרעידה, כשיהודה שאל אותו על יצחק הוא סיפר לו שאכן הוא ניצל, אבל בעקבות האסון הגדול שבו נהרגו כמעט כל תלמידי הישיבה³ הוא עבר משבר אמוני ועזב את היהדות לגמרי.

יהודה לא האמין למשמע אוזניו; המדריך האהוב שקירב אותו ליהדות וחיזק אותו לאורך כל הדרך נטש את היהדות, עובדה זו הסבה לו כאב רב. בשנת 1965 נסע יהודה אל הרבי בפעם הראשונה בחייו והוא החליט שהוא יספר לרבי את כל מה שאירע עם יצחק אוחיון ויבקש ברכה בעבורו. הוא נכנס ל'יחידות' בהיכלו של הרבי ובידו חבילת המכתבים שקיבל בשעתו מיצחק לאחר עלותו ארצה.

הרבי אמר שיצחק אוחיון היה כותב גם אליו והרבי מאד נהנה מכתובתו, הרבי ביקש מיהודה להשאיר את המכתבים הללו אצלו. כאשר שמע את דברי הרבי יהודה מאד התרגש ולפני סיומה של ה'יחידות' הביט הרבי בעיניו של יהודה ואמר: "יצחק עוד יחזור!"

במרוצת השנים כתב יהודה אל יצחק במרוקו שהוא מעוניין לחדש אתו את הקשר, אבל לא קיבל שום אות חיים ממנו. מזמן לזמן הוא היה חושב עליו ומתגעגע אליו.

שנים רבות לאחר מכן, בשנת 1991, יהודה כבר הקים משפחה גדולה והיה שליח מבוגר של הרבי בארץ ישראל והוא נסע לכינוס השלוחים העולמי בניו יורק. לפתע הוא פוגש את הרב חייקין בחברת אדם נוסף שלא נראה כחסיד בחזותו החיצונית.

הרב חייקין פנה ליהודה ואומר "תכירו". לפי ההתרגשות של הרב חייקין, חשב יהודה לעצמו, אולי זהו יצחק! מיד הוא פנה אליו ושאל אותו: אתה יצחק אוחיון?! הלה חייך ומיד הכיר בו שהוא הוא יצחק אוחיון² ברגע הראשון יצחק לא זכר אותו, אבל אחרי שהם דיברו כמה דקות הוא נזכר בו לפתע והם נפלו איש על צווארי רעהו ובכו מהתרגשות.

התברר שבמשך השנים הצליח יצחק בעסקיו והם שגשגו ופרחו, בשלב מסוים היה לו משבר בעסקיו ואז הוא יצר קשר מחודש עם הרב חייקין שהציע לו לבוא אל הרבי שזכר אותו ממכתביו והרעיף עליו מברכותיו במילים חמות מאד (הסיפור מופיע בגל" כפר חב"ד 582).

מהיכן הוודאות?

מהיכן הביטחון הזה ש"יצחק עוד יחזור"? במקרה הספציפי הזה השאלה פחות קשה, שהרי הרבי אמר זאת במפורש, אבל הרי אנו אומרים זאת על כל יהודי שהתרחק שהוא בוודאי עוד יחזור לכור מחצבתו, ובפרט מי שכבר קיבל בחייו מנה של יהדות מקורית ואותנטית אנו אומרים שבוודאי הוא יחזור למקורו.

בפרשת השבוע אנו קוראים על חזרה הביתה. בשנת שמיטה משתחרר כל עבד עברי מאדוניו וחוזר אל ביתו. בשנת היובל אפילו עבד נרצע שלא רצה לעזוב את אדוניו גם הוא שב לביתו, ויתרה מזו, גם השדות חוזרות לבעליהן כמו שהתורה אומרת "יובל היא תהיה לכם ושבתם איש אל

אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו".

בארץ ישראל אדם לא יכול למכור את שדהו לצמיתות, אלא למכור אותה רק עד שנת היובל, כלומר להחכיר את השדה מקסימום לחמישים שנה שלאחריהן היא חוזרת לבעלים הראשונים לאלו שיהושע חילק את הארץ. התורה מנמקת ומביאה את הטעם [?] "הארץ לא תימכר לצמיתות כי לי הארץ, כי גרים ותושבים אתם עמדי". הואיל והארץ שייכת לה' לכן לא ניתן למכור אותה לאדם אחר.

ורש"י מבאר: "אל תרע בעינך שאינה שלך", דהיינו, שהארץ שייכת לה' ולכן אי אפשר למכור אותה לאדם אחר.

שואל הרבי בהתוועדות ש"פ בהו"ב תשמ"ה (התוועדויות תשמ"ה ח"ד עמ' 2078), מה הפירוש ש"הארץ אינה שלך" והלא הקב"ה נתן את הארץ לבני ישראל כפי שכבר נאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים "לזרעך **נתתי** את הארץ הזאת", ורש"י מפרש "אמירתו של הקב"ה כאילו היא עשויה", ובפרט לאחר שבנ"י קיימו את המצוות שבזכותן נכנסו לארץ, ומכיוון שזה שקיבל את הארץ מכרה לפלוני על-פי דיני הקניינים שבתורה שייכת היא אפוא לקונה ע"פ דיני התורה, וא"כ מהו הפירוש "שאינה שלך"?!?

אלא מבאר הרבי, שעל זה ממשיך הפסוק בטעם נוסף "כי גרים ותושבים אתם עמדי". "גרים" [?] הן בזמן הבטחת הקב"ה לזרעך נתתי את הארץ הזאת לפני שנתנה בפועל, והן בזמן היות בני ישראל בהר סיני בשעה שנאמרה פרשה זו לפני שנכנסו לארץ. ו"תושבים" [?] אפילו לאחר שנכנסו לארץ ונעשו תושבים, "אתם עמדי" [?] כלומר בעלותכם על הארץ היא אינה בלעדית שלכם בלבד אלא עמדי, ביחד עם הקב"ה ובמילא אינכם יכולים למכור את הארץ שלא ע"פ רצוני (של הקב"ה) "שצויתי והארץ לא תימכר לצמיתות".

הנכס של ה'

זאת אומרת, הקב"ה ובני ישראל הם שותפים בארץ ישראל ולכן יהודי לא

יכול למכור את שדהו ללא רשותו של הקב"ה, שכן אנחנו "תושבים" עמדי, חולקים בעלות על הארץ ביחד עם הקב"ה שקבע שאת הארץ הזאת אפשר רק להשכיר ולא למכור.

כיצד הדברים באים לכלל ביטוי בעבודת ה' כל יהודי נקרא "נחלתו" של הקב"ה, כמו שהמדרש מכילתא דר"י (בשלח) אומר: ארבעה נקראו נחלה.. וכן ישראל קרויין נחלה שנאמר 'עמי ונחלתי ישראל' (יואל ד,ב).

ולכן, אעפ"י שהיצר הרע סוחב אותו למחוזות רחוקים וזה נראה שהוא נוטש את היהדות, אנו יודעים בוודאות שבסופו של דבר הוא יחזור לבעליו הוא הקב"ה, כשם שנחלה בארץ ישראל חוזרת לבעליה.

מדוע? "כי גרים ותושבים אתם עמדי". כאשר יהודי נמצא בחברה שלא מתאימה לו הוא מרגיש גר זר ומנוכר, לא יעזרו לו כל הניסיונות לשכוח ולהשכיח את מקורו, תמיד יהיה משהו שיזכיר לו שלמעשה הוא גר זר ושהוא לא שייך לקבוצה החדשה אליה הוא מנסה להשתייך.

מתי יהודי מרגיש שהוא "תושב"? רק כאשר הוא "עמדי". כאשר הוא נמצא ביחד עם הקב"ה ובקרבתו ה' אז יש לו תחושה של "תושב" קבוע ויציב.

בגלל ההבטחה הזאת יודעים אנו בוודאות גמורה שכל ילד יהודי שקיבל חינוך יהודי אמיתי, ובפרט בבית חב"ד, למרות שהוא נעלם לתקופה קצרה ה' הוא לא ירגיש שם בבית אלא בסביבה זרה. וכמו שאומרת אותה אמרה חסידית 'כל מי שאכל מהקאשע של תומכי תמימים לא ימות בלא תשובה'.